ANUL VII. No. 1931. EDIȚIA A TREIA VINERI 29 IULIE 1894

NUMERUL 10 BANI

ABONAMENTELE
INCEP LA 1 ȘI 15 ALE FIE-CĂREĬ LUNI
ȘI SE PLATESC TOT-D'A-UNA INAINTE

IN București LA CASA ADMINISTRAȚIEĬ
DIN Județe și Streinătate PRIN MANDATE POȘTALE

UN AN ÎN ȚARĂ	30 LEĬ;	ÎN STREINĂTATE 50 LEĬ
ȘASE LUNĬ	15 »	» » 25 »
TREĬ LUNĬ	8 »	» » 13 »

Un numer în streinatate 20 bani

MANUSCRIPTELE NU SE INAPOIAZA

Adevěrul

Să te ferești Române de cuiŭ strein în casă

V. Alexandri.

NUMERUL 10 BANI

ANUNCIURILE
DIN București și județe SE PRIMESC numai la Administrație
DIN Streinătate, DIRECT LA ADMINISTRAȚIE ȘI la toate oficiele de publicitate

ANUNCIURĬ LA PAG. IV	0,30 b. linia
» » » III	2,— leĭ »
» » » II	3,— » »

INSERȚIELE ȘI RECLAMELE 3 LEĬ RÎNDUL.
La Paris, ZIARUL SE GĂSEȘTE DE VÎNZARE CU NUMERUL LA kioșcul No. 192, Boulev. St.-Germain

UN NUMER VECHIU 30 BANI

ADMINISTRAȚIA
PASAGIUL BĂNCEI NAȚIONALE (CASELE KARAGEORGEVICI)

Director politic: ALEX. V. BELDIMANŬ

REDACȚIA
PASAGIUL BĂNCEI NAȚIONALE (CASELE KARAGEORGEVICI)

CE ESTE „ADEVĂRUL"

Incetul cu incetul, publicul a ajuns să 'nțeleagă rostul ziarelor absolut independente. Odinioară, toată lumea știa una: o gazetă trebuie să fie orĭ liberală orĭ conservatoare; orĭ ceteaĭ *Romînulŭ*, orĭ *Binele Public*, — după cum țĭ-eraŭ principiile: *roșiĭ* saŭ *albe*. Maĭ tîrziŭ, cînd s'aŭ format tot felul de disidențe și cînd aŭ maĭ apărut alte formațiunĭ politice, oameniĭ aŭ priceput că fie-care din grupările acestea trebuia să-șĭ aibă organul eĭ.

Aceea-ce începe însă a se admite tocmaĭ acuma, este că ar putea exista o gazetă care să nu fie monitorul oficial *al nicĭ uneĭ grupărĭ* politice.

Și, cu toate acestea, numaĭ așa un ziar poate să fie absolut neatîrnat; numaĭ așa el este în putință de a spune fără înconjur adevărul în toate chestiunile, fie de principiŭ, fie de persoane. O gazetă care reprezintă un partid, va falșifica in tot d'auna adevărul, după cum *convine* grupăreĭ pe care o reprezintă. Și nu maĭ vorbim de chestiunile de persoane: din momentul ce X îțĭ este adversar politic, tu gazetar trebue să'l atacĭ chiar dacă X este omul cel maĭ de treabă din lume, — pentru că așa-țĭ dictează partidul. Iar un găgăuță oare care este «om mare», fiind-că face parte din organizația politică pe care o înfățișezĭ tu.

Cetitorul, care de regulă nu are fanatismul tăŭ, începe de la o vreme să observe că nu eștĭ condus de dorul adevăruluĭ, ci de interesele partiduluĭ care-țĭ subvenționează proza. Atuncĭ încep pentru cetitor desiluziile, — și atuncĭ pricepe el rostul ziarelor care n'aŭ nicĭ o legătură de partid.

Faptul acesta îl înțelegem maĭ bine decît orĭ-cine noĭ ceștia de la *Adevărul*. Succesul enorm al acestuĭ ziar, — cu toate calomniile, cu toate patimele și cu toate topoarele ce s'aŭ năpustit asupra luĭ, — vine maĭ ales din faptul că *Adevărul* n'are nicĭ un interes de partid, că *Adevărul* se poate rosti cu o nepărtinire absolută în toate chestiunile.

E lucru știut, că ziarul acesta nu-ĭ liberal, cum nu-ĭ conservator. Uniĭ aŭ crezut că sînt deșteptĭ cînd aŭ spus prin diferite foițe că «*Adevărul* a ajuns gazetă socialistă». Insă *Munca*, organul socialist, le-a dat acestora desmințirea cuvenită, arătîndu-le că *Adevărul* n'are nimic cu *partidul* socialist. Această desmințire a venit la vreme, pentru ca să risipească orĭ-ce confuzie.

Este drept că toțĭ redactoriĭ *Adevăruluĭ* sînt socialiștĭ. Sub-scrisul, socialist și el, este însă autorizat să declare că, în afară de socialist, maĭ este și... ziarist. Și, decĭ, în *această* calitate, *iar nu în calitate de socialist*, lucrează la *Adevărul*.

Directorul și proprietarul *Adevăruluĭ* nu-ĭ socialist, — cum a declarat de atîtea orĭ.

Atîta este de ajuns, pentru ca ziarul acesta să nu fie organul partiduluĭ socialist.

Avem la *Adevărul* libertatea cea maĭ absolută de a scrie orĭ-ce gîndim, sub iscălitura noastră; însă nicĭ unul din noĭ nu va fi așa de necorect, în cît să abuzeze de această libertate.

E de prisos să maĭ spunem că *Adevărul* nu este nicĭ organul partiduluĭ republican. In țara noastră, nimenĭ nu-ĭ dinastic; un mare curent republican există, — însă un *partid* republican nu s'a înjghebat. Prin urmare, în asemenea condițiĭ, —pe care țineam să le lămurim,— *Adevărul* este un organ cu desăvîrșire neatîrnat de orĭ-ce partid, și cu tendințe democratice înaintate, din care, natural, nota republicană nu va lipsi. *Adevărul* nu este monitorul nicĭ uneĭ grupărĭ. El are rolul de a spune 'ntotdeauna aceea ce gîndește, fără să se preocupe de interese în afară de ziaristică.

L'Intransigeant din Paris, *Secolo* din Milano, *The Star* din Londra, sînt ziarele cele maĭ răspîndite, — și n'aŭ nicĭ un partid; ele păstrează linia democratică, însă fără tutelă și fără „ordin de la comenduire". Așa e *Adevěrul*.

Credem că ast-fel el este destul de folositor ideilor democratice, maĭ ales în țara asta, în care e atîta nevoie de emancipare intelectuală.

Anton Bacalbașa

SATIRA ZILEI

Anarhiștiĭ în Bucureștĭ. — Grupul. — Complotul. — Sosirea pompierilor. — Concluziune

Am anunțat, dintr'o sorginte demnă de încredere, că în strada Băcanĭ N-ru 5, la otel Kiriazi, s'a stabilit un grup anarhist, care scoate și un ziar, intitulat *Voința Națională*.

Imediat ce am aflat faptul, un reporter al nostru a luat o birje și s'a dus la fața loculuĭ, unde a constatat următoarele:

Grupul

Grupul se compune din vre-o cincĭ șease bărbațĭ de stat și aŭ ca șef pe un savant destul de cunoscut, anume Zaharia. Sub-șef și casier este un celebrŭ matematician de la Universitatea din Colectivistenbad, D. Veresco.

Cînd intrĭ pe ușe, te izbește un miros de budget putrezit. Odăile sînt împărțite în rafturĭ pe județe. Acolo sînt notate toate ministerele, prefecturile, polițiile, administrațiile financiare, pe care grupul își propune să le devasteze pe viitor.

Complotul

S'aŭ găsit teancurĭ enorme dintr'un ziar clandestin cu numele *Voința Națională*, care se zice că apare de mult. Anarhiștiĭ sînt așa de bine organizațĭ, în cît pînă astăzĭ nimenĭ n'a știut că există ziarul acesta.

El propagă lupta pe căile nelegale, — și se zice c'ar avea ramificațiunĭ în provincie, maĭ ales în Craiova, unde ar fi existînd chiar un ziar cu titlul *Tribuna Liberală*.

Nu s'a putut însă stabili pînă acuma dacă *Voința Națională* apare în Bucureștĭ și *Tribuna Liberală* în Craiova, orĭ din contră; *Tribuna Liberală* în Bucureștĭ și *Voința Națională* în Craiova.

Uniĭ afirmă chiar că nu acestea sînt titlurile celor două organe clandestine. Ele s'ar fi chemînd, după o altă versiune, *Voința Liberală* și *Tribuna Națională*.

Sosirea pompierilor

Teancurile de gazete amenințaŭ să incendieze întregul local. De o camdată capetele celor din năuntru eraŭ foarte aprinse; fumurile le eșaŭ ca din niște ogeagurĭ. Intr'un moment, s'a crezut chiar că n'ar fi capete de oamenĭ, ci coșurĭ de fabrică, — te-aĭ fi crezut la incendiul din Tabacĭ.

Pompieriĭ, ca în tot-deauna, aŭ sosit tîrziŭ. Veciniĭ interveniseră și stinseră tot. Un singur lucru nu le-aŭ putut stinge: setea de putere. Se crede însă, că după alegerile comunale le va trece și aceasta.

Concluziune

Nu se știe încă pînă acuma ce măsurĭ se vor maĭ lua. In capitală se simte grozav lipsa de apă.

Și cu toate astea, ediliĭ noștri ne vorbesc de lucrările lor. Țĭ-aĭ găsit! Primarul Filipescu, Stefănescublănaruzisșipelisieromuldecasăalprimaruluĭfilipescŭ și grăjdarulbălășanu!

Rigolo.

CHESTIE DE PORTOFEL

Programe? pricipiĭ? știțĭ D-voastră ce sînt alea?

Să vă explice *Voința Națională*:

A discuta principiĭ și programe de activitate este ceva cam așa, ca și cînd te-aĭ apuca să cașĭ gura la stele.

Și iată pentru ce *Voința Națională* nu vrea să intre în ast-fel de discuțiĭ. Altele sînt aspirațiile eĭ.

«Noĭ, — zice ea, — vrem să discutăm *banĭ*».

Numaĭ să-ĭ *discutațĭ*?

Cuĭ i-o spuĭ?!

Rc.

CONSTITUȚIA ȘI REUMATISMUL

Unul din cele maĭ grele birurĭ care apasă asupra locuitorilor capitaleĭ, e chiria colosală a caselor, care sînt cu atît maĭ scumpe cu cît sînt maĭ rele și maĭ nesănătoase.

Nu există în toată Europa un oraș în care casele să fie maĭ scumpe și maĭ proaste ca în București.

Și pricina nu-ĭ lipsa de loc pentru clădit. Avem, slavă domnuluĭ, maidane și locurĭ virane cu duiumul. Dar în loc să se clădească pe ele case, se depun gunoae și cresc buruenĭ.

Un consiliŭ comunal dornic de-a vedea Capitala înflorind, cocioabele mizerabile și igrasioase de astă-zĭ înlocuite cu clădirĭ marĭ și frumoase, ale căror chiriĭ să fie în raport cu capitalul întrebuințat la facerea lor, iar nu în raport cu gustul proprietarilor, ar găsi mijlocul să realizeze această îmbunătățire indispensabilă unuĭ oraș mare.

S'ar găsi în străinătate destuĭ capitaliștĭ carĭ să garnisească bulevardele noastre cu construcțiĭ superbe și eftine, numaĭ să se facă apel la punga lor.

Măsura asta ar fi bine-făcătoare pentru marea majoritate, dar dăunătoare pentru infima minoritate de proprietarĭ-alegătorĭ; — de aceia ea nu se va lua nicĭ o dată.

Cum se leagă lucrurile în lumea asta! Spune-ĭ nenorocituluĭ care capătă reumatisme într'o odae de 60 de leĭ pe lună și care nu face nicĭ 6 leĭ, că Constituția țăreĭ e de vină și-țĭ va rîde în nas.

Totușĭ așa este, dar puținĭ o înțeleg.

Index.

CHEF ȘI PATRIOTISM

In maĭ multe gazete de aseară am citit un fel de informație-circulară, care se termină cu următoarele remarcabile cuvinte:

Din diferite localitățĭ nĭ se anunță tot felul de petrecerĭ *pentru osîndițiĭ de la Cluj*:

Și circularea adaogă:

Nimic maĭ romînesc, maĭ trebuincios, maĭ nobil decît aceasta.

Nu știŭ dacă a petrece pentru niște osîndițĭ se chiamă c'ar fi ceva romînesc, trebuincios și nobil, — în tot cazul însă ideia aceasta poate părea destul de logică: condamnațiĭ noștrĭ de la Vaț și de la Seghedin de sigur că numaĭ la petrecere n'aŭ fost dușĭ acolo decĭ—să petrecem noĭ pentru dînșiĭ!

La danț și la chef, așa dar, patrioțĭ romînĭ și *Nimic fără beție* să fie deviza noastră!

Cr.

DIN SUFERINȚELE POPORULUĬ

Zilnic primim din toate unghiurile țăreĭ plîngerĭ amare despre nemernicia și barbaria călăilor din sate.

Spațiul nu ne permite să înregistrăm toate ticăloșiile și neomeniile îndurate zi cu zi de sărmanul nostru popor, batjocorit, exploatat, dat în prada uneĭ administrațiunĭ demnă de a funcționa în pustiurile Africeĭ.

Dosarul strîns de noĭ asupra asupririlor și suferințelor sătenilor e enorm, și conținutul luĭ sfîșietor pentru cine are puțină inimă și o picătură de milă.

Astă-zĭ cincĭ țăranĭ nĭ se plîng că notarul comuneĭ din comuna Țințăreniĭ, plasa Jiul-de-Sus, județul Dolj, dimpreună cu cîțĭ-va dalhăucĭ de-aĭ luĭ, i-aŭ bătut de i-aŭ stîlcit, fără nicĭ un motiv.

In zadar biețiĭ oameniĭ s'aŭ plîns pe la autorităţĭ, nimenĭ nu se interesează de soarta lor.

Drept orĭ-ce comentariŭ, dăm următorul pasaj extras din scrisoarea lor, în care sîntem rugațĭ «cu lacrimĭ amare să le facem dreptate».

Iată pasajul:

«Sîntem părințĭ a cîte 6-7 copiĭ, care ne temem că vor rămînea pe drumurĭ, așa's de rele vremile. E păcat să fim bătuțĭ ca în timpul turcilor și să zacem la pat, neputînd agonisi traiul zilnic pentru noĭ și pentru copiĭ.

«Porumbul s'a uscat cu desăvîrșire și nu putem muncĭ nicĭ pentru dările grele pe care nĭ le pun ceĭ de sus, dar încă pentru nevoile noastre.

«Vaĭ de noĭ și de aĭ noștrĭ! Bătuțĭ și muritorĭ de foame, nu știm ce să facem și în cotro să apucăm de atîta lipsă și urgie».

Iată, domnilor, ce scrie țăranul cînd învață să scrie!

Inainte își cînta nevoile și le rima; acum le scrie,— e singura schimbare pe care a adus'o civilizația în viața luĭ.

Știetot.

CULMEA SOLUȚIEĬ

Asta a întrecut-o pe toate! In numărul de aseară al gazeteĭ luĭ Spanachidi, pag. I, col. 1, rîndul 50 de la jumătate pînă la sfertul al treilea din rîndul 52, se pot citi *textual* următoarele cuvinte:

.... să propuĭ o soluție care să împiedece această necontenită eșire a Regeluĭ, etc.

O soluție de landanum, probabil. Dar e vorba, unde te duce soluția asta, ilustre Spanachidi?

R.

HIGIENA POLITICĂ

Căldura soareluĭ de vară are o influență dezastruoasă asupra orașelor murdare.

Toate gunoaele și murdăriile sînt transformate în cuiburĭ de miasme pestilențiale, otrăvind atmosfera și înmulțind cazurile de moarte.

Pentru cine citește regulat ziarele «partidelor istorice», reiese limpede că aceste ziare se comportă față de căldurile tropicale prin care trecem, întocmaĭ ca și orașele murdare: tot gunoiul faptelor scandaloase, al fără de legilor din trecut și din prezent, adunatură rezultată din activitatea politică a partidelor de guvernămînt, se descompune în timpul vereĭ și se exală în articole pestilențiale.

Voința Națională, *Timpul* și *Constituționalul*, nu fac alt-ceva, pe timp de vară, de cît să se insulte reciproc aruncînd în sarcina partidelor respective acuzațiile cele maĭ monstruoase.

Dacă s'ar aduce la adresa unuĭ cetățean oare-care o a mia parte din acuzațiile pe care și le aduc «partidele istorice» prin ziarele lor, parchetul s'ar emoționa la culme și cetățeanul ar înfunda Văcăreștiĭ cît te-aĭ șterge la ochĭ.

Acuzațiĭ noștri politicĭ însă, în sarcina cărora se aduc dosare întregĭ de hoțiĭ, de crime și de «fapte scandaloase», trăesc în libertate, huzuresc în bine, și se tăvălesc pe grămezĭ de aur.

Faptul nĭ se pare îngrijitor, căcĭ dacă cele spuse zilnic de ziarele liberale și conservatoare sînt adevărate, atuncĭ e limpede că în țara asta numaĭ crima, hoția și scandalul pot deschide cuĭ-va perspective frumoase pentru viitor; — articolele acestor ziare sînt o primă pentru încurajarea vițiuluĭ și a fără-de-legeĭ.

I. Th.

KARAVELOFF ȘI DOBROGEA

Fostul prim-ministru al Bulgarieĭ, D. Karaveloff, a declarat unuĭ corespondent al ziaruluĭ *Nowoie Wremia*, că idealul partiduluĭ săŭ este de a întemeia o Bulgarie mare prin anexarea Dobrogeĭ și a Macedonieĭ.

Acest program al opozițieĭ bulgare, a fost reprodus în toată presa europeană, a trecut neobservat de presa guvernamentală și pare că nicĭ guvernul nu-ĭ dă nicĭ o importanță.

Căcĭ ce-ĭ pasă guvernuluĭ de Dobrogea? E o țară cucerită, care nu merită de cît să fie exploatată de toțĭ prefecțiĭ, sub-prefecțiĭ, polițaiĭ și epistațiĭ guvernuluĭ. Bandele de hoțĭ, sub ocrotirea tacită a administrațieĭ, pot jefui în toată libertatea pe locuitoriĭ nenorocițĭ, sub-prefecțiĭ și epistațiĭ pot să stoarcă pe țăranĭ și să-ĭ reducă la ultima expresie a mizerieĭ, notariĭ pot să se asocieze cu bandițiĭ și cu hoțiĭ de caĭ,—căcĭ nimenĭ nu-ĭ împiedică.

Un fost epistat și actual șef al polițieĭ din Constanța, poate să se îmbogățească în doĭ anĭ, garziĭ silvicĭ pot să-și cumpere moșiĭ întinse, notariĭ pot să aibă turme de oĭ și herghelii întregĭ, căcĭ nimenĭ nu-ĭ ia la socoteală de origina acestor bogățiĭ acumulate, în doĭ-treĭ anĭ.

Ast-fel fiind lucrurile, nu ne va surprinde de loc dacă se vor găsi și în Dobrogea oamenĭ, carĭ în gîndul lor vor avea maĭ multe simpatiĭ pentru Karaveloff, de cît pentru Lascar Catargiŭ.

Ad.

JUDECĂTOR-PAȘA

Se petrece în jud. Olt un fapt foarte scandalos.

Judecătorul de pace din comuna Ursiĭ județul Olt a transformat localul judecătorieĭ într'un adevărat harem.

D-luĭ nu maĭ dă dreptatea după cod ci.., după ochĭ frumoșĭ. Dacă vre-o reclamantă s'aŭ vre-o pîrîtă primește propunerile nerușinate ale judecătoruluĭ, atuncĭ e sigură de izbînda cauzeĭ.

Ca să maĭ varieze, dă iama din cînd în cînd prin nevestele copiștilor.

Deosebirea e numaĭ că pe nevestele sub-alternilor săĭ îĭ place să le plimbe cu trăsura pe la comuna Gura-bouluĭ.

Numaĭ într'o singură zi s'a abătut de la această regulă, în ziua de 21 Iulie, cînd unul din copiștĭ și-a surprins soția în flagrant delict de adulter cu judecătorul, chiar în localul judecătorieĭ.

Și după cît pare, acest scandalos și nerușinat judecător a uimit o lume întreagă cu conduita sa, numaĭ D. ministru de justiție habar n'are de toate aceste.

Cerem D-luĭ Marghiloman să numească o anchetă serioasă și să pue capăt scandaluluĭ cît maĭ curînd.

Lynx.

DASCĂLU LA GIURGIU

(Corespondență particulară a *Adevăruluĭ*)

Dascălu Păcăleală. — La poliție. Interwiev

Dascălu Păcăleală

Erĭ încă de dimineață se zvonise cu iuțeala fulgeruluĭ vestea că la orele două sosește banditul Dascălu cu vaporul.

Pe la 1 lumea cu grămada începu a fugi la port. Cheiul era înțesat. Alțiĭ plecase deja de dimineață la Rusciuk. De sigur, dacă ar fi fost să vie Regele, atîta lume nu i-ar fi eșit înainte. La 2 sosește vaporul, însă fără Dascălu; la 5 se întîmplă același lucru.

Fie-care comenta în diferite modurĭ păcălitura asta, căcĭ din Bulgaria se trimesese ordinul relativ la sosirea banditului.

Tocmaĭ cu vaporul de 7 și jumătate seara, banditul fu adus în Giurgiu. De la Rusciuk pînă aci îl păzise doĭ soldațĭ bulgarĭ.

Aci, cum sosi poliția, îl înhăță și'l suĭ într'o birjă. Pe capră eraŭ soldațĭ, cu dînsul gardiștĭ, în spate un gardist îl ținea de guler, alțĭ de mînă, și săracu era și legat. Negreșit că de acest procedeŭ al polițieĭ de aci Bulgariĭ aŭ făcut mult haz, cînd eĭ adusese legat un om, păzit numaĭ de doĭ soldațĭ, iar ăștia de aci îĭ înconjuraseră și trăsura, formînd un cordon ca în juru cine știe căruĭ cap încoronat. Strașnică poliție! Bulgariĭ se miraŭ grozav de atîta strășnicie.

Dascălu e un om peste 40 de anĭ, slab, gărbovit, cu păru cărunt. Suferința și lipsa de un traiŭ maĭ bun se citesc pe fața luĭ.

La Poliție

Ajuns aicĭ fu băgat într'o odae, unde era păzit de doĭ soldațĭ la ușă staŭ de streajă alțĭ doĭ cu baionetele la pușcă. Pe la ferestre de asemenea.

I-aŭ pus între cele 2 degete marĭ ale mîneĭ o verigă, care i le ține strîns alăturate unul de altul. Lumea dădea năvală și fie-care îl întreba în diferite felurĭ; bietul om se zăpăcise cu totul.

Interwiev

Intre ceĭ ce-l înăbușaŭ cu întrebările se află și popa de la biserica unde fusese dînsul cîntăreț.

— Cunoștĭ pe părintele? întreba polițaiul.

— Cum să nu'l cunosc? din cauza luĭ am ajuns ce sînt astă-zĭ.

— Da dece, mă? zise popa.

— Pentru-că m'aĭ dat afară de la biserică, și cînd țĭ-am scris din Bucureștĭ de două orĭ rugîndu-te să mă primeștĭ înapoĭ n'aĭ vrut.

— Bine, tu n'aĭ găsit altă biserică în Bucureștĭ?

— Ba sînt ele destule; dar vezĭ D-ta, Mitropolitul a dat ordin că ceĭ ce vor să intre în slujba bisericească să fie doctorĭ în Theologie.

Nu e vorbă avea cu ce trăi; dar, dacă nu mă luam și eŭ cu dînșiĭ, aia mă omoraŭ.

— De ce aĭ împușcat pe Filipache?

— Păĭ! parcă eŭ am tras în el; am tras și eŭ la 'ntîmplare! Dacă glonțele l'a lovit pe dînsul, ce sînt vinovat eŭ?

Trebue să mă apăr, că doar și dînșiĭ trăgeaŭ pe ferestrele caseĭ.

***

Incetul cu încetul lumea se risipi; iar el a ramas acolo, pînă astă-zĭ, cînd l'aŭ pornit cu trenul de 8 dimineața.

Vasbar.

UN ASASIN CELEBRU

E incontestabil că din toţi aşa numiţiĭ «criminalĭ politicĭ», e greŭ să găseştĭ un tip maĭ perfect şi maĭ interesant de cît Caserio, asasinul luĭ Carnot.

De la arestare şi pînă la condamnare, Caserio a fost de o nestrămutată hotărîre faţă cu principiile luĭ, n'a avut o singură slăbiciune, afară de cîte-va lacrimĭ vărsate pe furiş în momentul cînd avocatul săŭ Dubreuil i-a amintit copilăria şi durerea imensă a mameĭ luĭ care 'l iubea la nebunie.

Caserio şi-a plănuit crima cu un sînge rece şi cu o luciditate de spirit înfricoşătoare.

Fără să cunoască limba franceză şi drumul lung şi greŭ pe care trebuia să-l străbată de la Cette pînă la Lyon, avînd în buzunar numaĭ cîţĭ-va francĭ, Caserio a mers şi a ajuns drept la ţinta pe care o urmărea, cu o preciziune şi cu o hotărîre uimitoare.

* * *

In timpul instrucţieĭ procesuluĭ, el s'a arătat de un calm perfect şi nicĭ o singură dată n'a manifestat cel maĭ mic regret de ceea-ce făcuse.

N'a pronunţat un singur cuvînt care să-ĭ uşureze poziţia, ci mereŭ îşĭ lua întreaga răspundere a crimeĭ pe care o comisese.

In faţa curţeĭ din Lyon atitudinea sa a rămas neschimbată.

Din răspunsurile scurte, energice, pe care le da, din gesturile luĭ de protestare în contra pledoarieĭ avocatuluĭ care încerca să-ĭ micşoreze responsabilitatea, reese că el voia să fie judecat cu asprime.

Teama luĭ cea mare nu era că avea să-şĭ peardă în curînd viaţa pe eşafod, ci ca nu cum-va să excite mila şi îndurarea judecătorilor.

Atîta energie şi mîndrie nu s'a maĭ văzut nicĭ odată la un criminal.

* * *

Ziarele oportuniste şi reacţionare din Franţa aŭ căutat să facă din Caserio o fiinţă degenerată, un criminal atavic, un idiot fără ideĭ şi fără simţirĭ.

Dar răspunsurile luĭ demne, spuse cu un sînge rece şi cu un spirit pătrunzător, arată că ziarele acestea s'aŭ pus pe o temă falşă, cu atît maĭ falşă cu cît era voită.

Iată unul din răspunsurile cele maĭ nostime pe care le-a dat Caserio şi care arată pe deplin inteligenţa şi calmul luĭ perfect.

— Dacă aĭ fi întîlnit pe Regele Italieĭ împreună cu Papa, ce-aĭ fi făcut atuncĭ Caserio, îl întreabă preşedintele curţeĭ?

— Răspund că Regele Italieĭ şi cu Papa nu s'ar putea nicĭ o dată afla împreună, zise Caserio cu un surîs fin, aproape batjocuritor la adresa preşedinteluĭ.

Următoarele răspunsurĭ probează că asasinul luĭ Carnot e un om cu oarecare ideĭ, că ceea ce l'a călăuzit pe el e convingerea adîncă pe care o avea despre ideile anarhiste şi că nu poate fi considerat ca un criminal de rînd.

— Caserio, aĭ o mamă bătrînă care te plînge cu lacrimĭ amare, îĭ zise preşedintele.

— Mama la care ţiŭ maĭ mult e alta, răspunse Caserio, e omenirea.

— Cum aĭ putut să omorĭ pe un om cinstit, ca D. Carnot? Nu te-aĭ gîndit la durerea imensă în care trebuia să adînceştĭ familia acestuĭ om nevinovat?

— Şi anarhiştiĭ aŭ familie. Vaillant şi Henry aŭ familiĭ care îĭ plîng; Carnot, s'a gîndit el la durerea acestor familiĭ?

* * *

Acum după condamnare, atitudinea luĭ Caserio nu s'a schimbat. Calm, conştient de toate faptele luĭ şi de concluzia îngrozitoare la care trebue să-l ducă sîngeroasele şi înfiorătoarele ideĭ pe care le-a îmbrăţoşat cu atîta statornicie şi căldură, iată ce-a răspuns el acelor carĭ îl îndemnaŭ să facă recurs în casaţie în contra sentinţeĭ curţeĭ cu juraţĭ prin care fusese condamnat la moarte:

«Nu mă tem de moarte şi voiŭ proba-o. Mă vor vedea eĭ la eşafod: Mă voiŭ sui pe el cu curaj; nu recunosc nimăruĭ dreptul de-aşĭ judeca semeniĭ. Am suferit o jurisdicţie, nu vreaŭ să maĭ sufăr încă una».

* * *

Atîta nepăsare conştientă, atîta mîndrie selbatecă, atîta logică de fer în urmărirea uneĭ ţinte sîngeroase pe care asasinul o consideră ca un ideal măreţ, e un semn de boală adîncă, nu pentru asasin, ci pentru societatea care produce asemenea oamenĭ.

Pe noĭ ne înspăimîntă maĭ mult iadul societăţeĭ de astă-zĭ de cît crima luĭ Caserio; — o societate care produce oamenĭ carĭ despreţuesc cu atîta energie viaţa şi comit crime politice aşa de grozave cu atîta hotărîre şi sînge rece, e o societate pe ducă, care ascunde în sînul săŭ un vulcan teribil, gata să isbucnească cu o furie înspăimîntător de puternică.

T.

PLÎNGERI

Folinus Iosef, sub-şeful de la depositul de maşinĭ din staţia Paşcanĭ, este un brutal care bate şi maltratează oribil pe lucrătoriĭ carĭ aŭ nenorocirea a ajunge sub şefia luĭ. Pentru ca ceĭ carĭ îl ţin în slujbă să se poată convinge, dăm acĭ şi numele lucrătorilor carĭ aŭ fost maltrataţĭ maĭ pe urmă de acest barbar. Eĭ se numesc: Butnar Vasile, Gheorghe Dumitru, Teodor Ion, Scraba Ion, Teodor Iacobescu, Dominte Grigore, Dumitru Costache şi Krozacek Rudolf.

IAN NERUDA

IONA TÎMPITUL

Iona cel tîmpit era par'că făcut pentru cheful tineretuluĭ desmăţat. Era poate de 18 anĭ, dar părea un copil de 13 anĭ. Dacă venea furişîndu-se de la precupeţ orĭ de la alt negustor unde obicĭnuia să-l trimeată măsa—căcĭ maĭ departe nu îndrăznea cu nicĭ un preţ să se ducă — băeţiĭ îl înconjuraŭ sărind şi zbierînd: «Iona! Iona tîmpitul!». El, ca şi cînd n'ar fi băgat de seamă, îşĭ căuta încet de drum, ostenit şi gîfîind; cîte o dată şovăia chiar, par'că picioruşele subţirĭ n'ar maĭ fi fost în stare să maĭ ducă trupul cel slab. Cînd îĭ tăiaŭ ast-fel calea şi începeau să-l ghiontească, el le arăta faţa sa nemişcată par'că din ceară croită şi din ochiĭ luĭ îĭ întîmpina o întrebare fricoasă. O clipă şedea mut şi nemişcat, pe urmă se făcea ghem, par'că moartea îşĭ întindea chiar braţele spre dînsu şi căuta să scape la dreapta saŭ la stînga. «Iona! Iona-a-a!» chiuiaŭ băeţiĭ cînd îl vedea tremurînd. El nu făcea nicĭ odată împotrivire.

Ajuns acasă, dădea lucrurile cumpărate şi se aşeza liniştit lîngă cuptor.

— Vino 'ncoace, Ionaş, aci! Ia scăunelul şi pune-te lîngă mine — îĭ zicea soră-sa maĭ mare, cu un an maĭ mare de cît dînsul, o fată naltă, bălae — şi-şĭ punea lucrul la care cosea de o parte.

Tîrîndu-şĭ încet picioarele el aducea scăunelul la picioarele eĭ. Ea îĭ luă capul învăluit în întunerec şi şi-l punea pe genunchĭ. El scîncea de ţi se rupea inima; ea-l mîngîia şi-l dezmĭerda, înnăbuşindu-şĭ propriile sale lacrimĭ.

— Aşa-ĭ că nu sînt tîmpit? şoptea el cu frică în cele din urmă. Glasu-ĭ cel slab tremura.

— Fireşte că nu! Tu aĭ doar minte, Ionaş, lasă-ĭ să vorbească.

— Şi tu mă iubeştĭ, nu-ĭ aşa? Şi nu sînt tîmpit?

Şi peste faţa idiotuluĭ se răspîndeşte un zîmbet de fericire.

— Acuma ia vioara şi cîntă ceva!

— N'am poftă să-ĭ aud scîrţiitul! Seara poate să cînte pe acoperiş cît i-o plăcea, mormĭia aci de obiceiŭ mă-sa. Iona rămase liniştit şi se uita numaĭ la soră-sa urmărindu-ĭ cele maĭ micĭ mişcărĭ.

Mă-sa şi frate-săŭ nu-ĭ arătaŭ nicĭ o iubire, avea numaĭ pe soră-sa şi de dînsa se lipise cu toată patima duhuluĭ săŭ slab. Intre vecinĭ se vorbea însă despre dînsul că e înzestrat cu un dar al duhuluĭ sfînt; cum cînta el din vioară, nu cînta nimenĭ şi totuşĭ nu avusese nicĭ o dată dascăl pentru asta. Atît numaĭ că nu cînta «bucăţĭ» şi cîntul săŭ era aşa de minunat de jalnic şi de prost ca dînsul.

Iona locuia în aceiaşĭ casă în care eŭ mĭ am petrecut ceĭ dintîiŭ anĭ aĭ tinereţeĭ. Mă cunoştea şi-mĭ zîmbea dînd din cap vesel de cîte orĭ mă întîlnea. Pot să spun că, de şi eram pe vremea aceea un zănatic, nicĭ o dată nu i-am făcut vr'un răŭ. Chipu-ĭ de ceară avea ceva sfînt pentru mine. Inchipuirea-mĭ de copil găsea într'însul ceva asemănător cu chipurile de ceară ale morţilor, galbene şi străvezii, pe care le vedeam prin sticlă saŭ în cadre prin altarele bisericelor.

Era Sîmbătă. Seara de sfîrşitul vereĭ învăluia totul cu o haină de vrajă. Cerul era albastru şi închis ca azurul, pe icĭ colo licăreaŭ steluţe argintiĭ ca gîndurile unuĭ reposat, şi printre ele plutea luna mare, luminoasă, cufundînd în strălucirea sa apa şi dealurile şi poleind bordeele joase ca şi mîndrele şi înaltele turnurĭ ale bisericelor.

Viaţa în mişcare, obicinuită Sîmbătă seara prin case, adormise încetul cu încetul. Femeile care maĭ înainte însufleţiseră curtea şi, după isprăvitul lucruluĭ, maĭ stătuseră cam mult pe scărĭ şi pe cerdacurile de lemn, eraŭ acum închise în casele lor.

Numaĭ pe o singură galerie din catul al treilea maĭ şedeaŭ doĭ tinerĭ, o fată şi un tînăr, adînciţĭ într'o vorbă de ocazie. Eraŭ logodiţĭ, a doua zi eraŭ să se cunune. Mireasă era frumoasa Miţa, sora luĭ Iona; mire era un tînăr saŭ, precum se spunea, un şef de atelier foarte dibaciŭ al uneĭ fabricĭ din Smichow. Acuma îĭ se arăta o slujbă maĭ productivă într'o fabrică la ţară şi de aceea avea zor să se însoare.

Şedeaŭ aci de mult. De oare ce maĭ fusese zgomot prin casă, logodniciĭ vorbeaŭ numaĭ în şoapte, parcă s'ar fi sfiit de lumea cea-laltă şi voiaŭ să se audă numaĭ eĭ; acuma, de oare ce era tăcere peste tot, vorba lor se făcuse maĭ auzită parcă ar fi voit iarăşĭ să iea noaptea liniştită, măreaţă de martoră a fericireĭ, jurămintelor şi planurilor lor. Trebue să fie mişcătoare fericirea pe care o simt doĭ tinerĭ amorezaţĭ în ajunul legăreĭ lor veşnice.

(Sfîrşitul în No. viitor.)

DE PESTE MUNŢI

(Corespondenţă particulară a *Adevĕruluĭ*)

27 Iulie 1894

Wekĕrle la Baia-Mare

De sigur veţĭ fi avînd deja cunoştinţă de absurdităţile debitate de primul nostru ministru la Baia-Mare, asupra chestieĭ naţionalităţilor şi veţĭ înţelege revolta sufletească cu care trebue să fie ele întîmpinate de noĭ, romîniĭ de aci, maĭ ales în acea parte a lor, în care Wekerle vorbeşte de *măsurile poliţieneştĭ* şi de *restringerea dreptuluĭ de asociare*, cu carĭ are de gînd a *rezolva* chestia pentru el inexistentă (?!) a naţionalităţilor.

Dar precum pentru Wekerle chestia naţionalităţilor (pe care n'o cunoaşte) nu e nouă, nu sînt nouă nicĭ pentru noĭ ast-fel de fanfaronade şi ne simţim încă destul de bărbaţĭ ca să le ţinem piept.

Afacerea studenţilor universitarĭ

In afacerea tinerimeĭ noastre universitare de la universităţile din Cluj şi Budapesta, acuzată pentru redactarea *Apeluluĭ* şi *Manifestuluĭ* s'a ivit o întorsătură, care numaĭ plăcută nu poate fi pentru Maghiarĭ.

Ştiţĭ, că tineriĭ noştri universitarĭ aŭ fost traşĭ în cercetare disciplinară de către Senatele universitare din Cluj şi Budapesta, pentru că aŭ avut nobilul curagiŭ de a se interesa de lupta mare în care se sbate poporul Romîn dintre Tisa şi Carpaţĭ. Cercetarea s'a suspendat pe motivul că maĭ întîiŭ are să-ĭ tragă la răspundere autoritatea judecătorească pentru «agitare şi trădare de patrie».

Ce se întîmplă însă?

Prin graiul primuluĭ procuror al Ardealuluĭ, *Vila*, e încunoştiinţată acum lumea şi ţara, că tinerilor Romînĭ *nu li se va face nicĭ un proces*, ci îĭ lasă în voia rectoratelor din Cluj şi Budapesta, să iasă din această belea supărătoare cum vor şti. Motive nu se aduc; ele sînt de prisos, dată fiind prostia cu care damblagiĭ politicĭ din numitele Senate, aŭ procedat în această afacere, din care brava noastră tinerime nu putea să iasă de cît cu cinste.

Kálnoky şi guvernul romîn

Foaia oficioasă unguerească *Pester Correspondenz* publică următorul comunicat:

«**Ministrul de externe austro-ungar, contele Kálnoky a invitat si anul trecut şi anul acesta pe guvernul din Bucureştĭ, ca să intervină în afacerea agitaţiunilor, dar în zadar.**

«Guvernul romîn e prea slab pentru a face să înceteze agitaţiunile de dincolo, şi ar fi nevoie, ca în privinţa aceasta să aibă sprijinul cel puţin al uneĭ partide».

Probabil că ştirea aceasta n'are alt scop de cît să liniştească unele cercurĭ maghiare faţă de activitatea d-luĭ de Kálnoky; în tot cazul e vrednică de semnalat.

De la Mureş.

DIN CÎMPINA

(Corespondenţă particulară a *Adevĕruluĭ*)

Pentru alegerĭ

In vederea alegerilor comunale D. Stănescu, harnicul nostru primar, a început să trîmbiţeze o mulţime de îmbunătăţirĭ, de sigur numaĭ în vederea osuluĭ de la primărie, care a început să-ĭ alunece din gură.

Gheşeft

Cu ocazia sosireĭ regimentuluĭ 4 de Roşiorĭ, D-nul Primar a găsit de cuviinţă a da regimentuluĭ finul din cimitirul oraşuluĭ fără licitaţie. Afară de acest mic gheşeft se zice că s'ar maĭ putea descoperi şi altele dacă cine-va s'ar ocupa de aproape cu cele ce se pot da la Primărie maĭ cu seamă că funcţionariĭ îĭ sînt toţĭ *rude*.

Tot acest model de primar nu intră în primărie de cît Vinerea, cînd vine de la moşia sa. Afară de primar-negustor maĭ profesează şi meseria de schingiuitor al săteanuluĭ.

Halal de Parchet

De 3 zile cîrciumarul G. Demetrescu din Proviţa este ameninţat de-a fi ucis de nişte făcătorĭ de rele şi cu toate reclamaţiile făcute, parchetul nu dă semne de viaţă.

R. E. P.

ANARHIŞTII NU SE SPERIE

Paris, 27 Iulie. — Un italian anume Panetti a fost arestat la Marsilia; s'aŭ găsit la dînsul nişte cartuşe cu dinamită, provenind din America. El mergea în Italia cu gîndul de a comite vr'un atentat.

După *Petit Parisien* prefectul maritim din Lorient a fost avizat despre un complot, avînd de scop a face să sară în aer prefectura; prefectul a luat măsurĭ foarte aspre

ANARHIŞTIĬ ÎN AMERICA

Berlin, 27 Iulie. — Ziarele de aseară reproduc o ştire a ziaruluĭ *Times* din Filadelfia şi după care senatul a adoptat noua lege contra anarhiştilor.

Această lege interzice anarhiştilor străinĭ de a se îmbarca pentru porturile Statelor-Unite şi de a locui acolo.

Interzicerea nu priveşte pe fugariĭ politicĭ.

Inspectorĭ specialĭ vor veghea la executarea legiĭ.

INFORMAŢIUNI

Numirea conteluĭ Teodor Zichy în postul de ministru plenipotenţiar al Austro-Ungarieĭ în Bucureştĭ, s'a zădărnicit în urma protestărilor energice ale preseĭ din capitală.

Pester Correspondenz *anunţă acum următoarele:*

Numirea consilieruluĭ de ambasadă din Petersburg, baron de Ehrenthal, în postul de ministru plenipotenţiar la Bucureştĭ, e privită ca sigură, de oare-ce contele Goluchowsky perzistă în demisiunea-sa.

L'Indépendance anunţă că un număr excepţional al *Monitoruluĭ* va apare Lunĭ, care va cuprinde decretul de promulgare al noueĭ legĭ comunale împreună cu decretul prin care se convoacă colegiile electorale pentru viitoarele alegerĭ comunale,

Data alegerilor comunale se va fixa în consiliul de miniştri ce se va ţine mîine.

Galaţiĭ află că armatorul Valsamos, cere a fugit, a lăsat în urma sa datoriĭ la Brăila, Galaţĭ şi Sulina de aproape un milion de leĭ.

Lupta primeşte din Brăila ştirea că un mare armator, D. Gattorno, a dispărut din acel oraş în urma pierderilor colosale ce le-a suferit.

D. Gattorno, care lasă în urma sa marĭ datoriĭ, este al doilea armator dispărut din Brăila.

Prin aceste dispariţiĭ piaţa din Brăila suferă marĭ zguduirĭ şi există temerĭ de maĭ multe falimente.

D. general Murgescu a sosit la Ancona, Italia, şi a luat comandamentul flotileĭ romîne, îmbarcîndu-se pe încrucişătorul *Elisabeta*, care împreună cu cele-l'alte bastimente face evoluţiunĭ în porturile Adrieĭ, vizitînd între altele porturile: Veneţia, Pola, Fiume şi Triest.

Din *Tribuna*:

Astă-zĭ, Marţĭ după amează, s'a presentat în redacţiunea noastră un servitor de la tribunal şi a predat D-luĭ Septimiu Albini două citaţiunĭ, una pentru D-sa şi alta pentru soţia D-sale, prin care sînt provocaţĭ ca să se presinte pe ziua de 13 c. n. la judele de instrucţie Gödri Sándor.

Eleviĭ anuluĭ al doilea aĭ şcoaleĭ de sub-ofiţerĭ din Bistriţa, vor fi înaintaţĭ la gradul de sub-locotenent pe ziua de 3 August.

Pe ziua de 30 August se vor face maĭ multe înaintărĭ în armată.

Consiliul inspectorilor generalĭ aĭ armateĭ este convocat pentru întocmirea tablouluĭ de înaintare.

La aceiaşĭ zi vor fi înaintaţĭ la gradul de sub-locotenent eleviĭ şcoaleĭ de ofiţerĭ guarzĭ de geniŭ şi de artilerie.

In sfîrşit, ierĭ a apărut în *Monitorul Oficial* circulara ministeruluĭ ungur al comerţuluĭ, privitoare la aplicarea convenţieĭ comerciale dintre Romînia şi Austro-Ungaria.

Această circulară, care desfiin-

FOIŢA ZIARULUI *ADEVERUL*

2

LUCIAN SIEMIENSKI

MORĂREASA

I

Tremura din tot trupul, scrîşnea din dinţĭ şi izbucni într'un rîs sălbatic. Era grozav în chinul săŭ! Era blînd ca un copil în tînguirea sa:—Să uiţĭ totul, numaĭ dragostea noastră nu... Da, trebue să uiţĭ totul; doar am uitat şi eŭ ce a fost, ce va fi. Pentru ce m'aĭ aşteptat erĭ şi tot-d'a-una cu inima aprinsă, cu ochiĭ îngrijaţĭ, cu braţele deschise?... şi astăzĭ, astăzĭ!

Şi el trecu de la bănuială la gelozie, de la gelozie la disperare... Ce te opreşte cazace?—odaia eĭ e aşa de aproape. Cine ştie! poate că un ibovnic fericit aude bătăile inimeĭ aprinse, odihneşte în braţele eĭ, se uită în ochi-ĭ neastîmpăraţĭ?... zboară!... înfige cuţitul în sînul necredincioaseĭ — adapă-te la privelişte a răzbunăreĭ, cea maĭ scumpă, cea maĭ puternică simţire a ta, care ţi-e cunoscută în culorile cele maĭ gingaşe, de la nimicirea unuĭ neam întreg pînă la zîmbetul dispreţuluĭ.

Ce te opreşte?... Staĭ ca ferecat — una cu pămîntul, un martir răbdător. Dar ascultă!... Un foşnet uşor în tufiş, pe urmă un pas greoiŭ. Ce înseamnează asta? ascultă!... O şoaptă... acum maĭ tare...

— Lasă-mă, îmĭ rupĭ mărgelele.

— Iţĭ daŭ altele maĭ marĭ şi maĭ frumoase, cu grămada.

— Dărueşte-le leşcilor tale, ele vĭ se daŭ pe nemic; pe mine lasă-mă încolo!...

Iar se auzi un glas stăruitor şi un răspuns plin de dispreţ—în sfîrşit, un strigăt de ajutor al uneĭ femeĭ.

Cazace! glasul acesta ţi-e bine cunoscut, cel maĭ drag pe lume, glasul acesta te înfige ca un trăsnet în pămînt. Leahul îşĭ întinde mîna după bunul tăŭ; leahul, căruia nu-ĭ îngădui nimic pe pămîntul acesta; al căruĭ blestem poate ţi-ar pune în mişcare oasele în mormînt — s'a atins acuma de carnea ta vie? — Saĭ acuma ca un lup asupra prăzeĭ?... Nu, tu staĭ aci, cu capul rezemat de un trunchiŭ de copac, înlemnit, nemişcat ca sfinţiĭ din criptele Kiewuluĭ... Luna-l priveşte vie parcă — ca un corb el îşĭ trage sufletul spre blestem în prăpastia trecutuluĭ de apoĭ, care îl încinge cu vedeniile focurilor, ale inimelor sfăşiate, ale scheletelor stîlcite de măcel. Iĭ geme în urechĭ jelania celor înnecaţĭ în fîntîna de la Human, a copiilor cărora li s'aŭ sfărîmat capetele de pereţĭ. Trupul săŭ e străpuns de durerea sînurilor tăiate, de a oamenilor înecaţĭ în fum... Trecutul, ziua de ierĭ îĭ hurue în urechĭ, îĭ sfredeleşte oasele, îĭ stă viŭ dinaintea ochilor. Iĭ joacă împrejur în miĭ de culorĭ, pînă cînd totul se arată alb, ca un trup învăluit în linţoliŭ.

Fierberea şi vuetul din lăuntrul săŭ se întrupează, îĭ stă înaintea ochilor ca o femee obicĭnuită. Visat-a cazacul, orĭ nu? Poate că s'a gîndit numaĭ pentru întîia oară, poate că a aplicat asupră-şĭ cîntecul strein? Poate, cine ştie...

— Tatiana! Tu eştĭ? — abia putu să zică el descleştînd buzele. Ea stătea dinaintea luĭ, îmbrăcată în alb, cu gîtul încins de colane de mărgean, cu o privire ce-ĭ pătrunse adînc în inimă.

— Scumpul meŭ! strigă ea.

El îĭ aruncă braţele pe după gît şi o strînse puternic la sine. Ea suspină şi-şĭ ascunse capul sub manta, la pieptul luĭ. El tăcea, ea era tăcută şi se lipea de el ca o pisicuţă. Dar privirea cazaculuĭ se încinse în flacărĭ şi căzu ca un fior pe braţele, pe pieptul eĭ, zguduindu-ĭ tot trupul. Privirea aceasta îĭ dădea luĭ puterea, era talismanul săŭ; pe cine încinge cu dînsa, pe acela îl fereacă de sine, ca vînătorul pe vultur, a căruĭ soartă e în mîna sa.

Puterea acestor privirĭ trebuia să aibă înrîurire asupra a miĭ de oamenĭ şi eraŭ fulgere ce străbăteaŭ norii pîlcurilor de popor; şi azĭ... ele cad ca trăsnetele în jos, pe capul uneĭ fiinţe iubitoare pînă la nebunie, slabe, tremurătoare, pe care vijelia patimeĭ pare că o aruncă în prăpastia pierzanieĭ, o preface în pulbere. Insă femeea aceasta aprinsă de focul dragosteĭ se ridică întocmaĭ ca spuma albă de asupra valuluĭ; ea respiră liberă, se întăreşte în revolta sîngeluĭ, în bătaia sălbatecă a inimeĭ, în fioriĭ frigurilor...

— Ah! ah! strigă Tatiana aruncîndu-şĭ de pe faţă namitka străvezie (o ţesătură fină de tort neînălbit, ale căreĭ capete cad de pe cap pe spate). Pe faţa eĭ se vede o simţire adîncă, semnele fricei de care abia scăpase. Cu mîinele împresoară genunchiĭ cazaculuĭ, care era pentru dînsa stîlpul bisericeĭ ce adăposteşte pe fugăriţĭ.

— Ah! ia-mă cu tine, să fugim departe de aicĭ, acolo unde putem fi unul al altuia. Leahul cel urît e în gazdă la noĭ. Ca necuratul, e peste tot locul; nicĭ nu pot să mă gîndesc la tine, nicĭ să te caut, el mă urmăreşte pas cu pas. Seara se lasă, inima-mĭ bate de să se spargă, eŭ simt că tu aşteptĭ, că mă doreştĭ, că mă blestemĭ. Deschid fereastra cămăruţeĭ, fug în pădure — leahul pînditor mă urmăreşte; la ţipetele şi plînsul meŭ, alergă bătrînul meŭ Gheorghe şi mă scapă. «—Incet, stăpîne! îĭ strigă el, nu ne-am învoit cu tîrgul încă!»... Eŭ nu maĭ auzeam nimic, intraĭ în tufişul cel maĭ des, fugiĭŭ scoasă din mintĭ şi nu ştiŭ singură cum am ajuns la tine... Ah! scumpul meŭ, nu da pe Tatiana leahuluĭ, bătrînul meŭ mă vinde cu orĭ-ce preţ, pe un preţ de sînge; nu de geaba se spune că el are o vînă de leah în sine; mă vinde!... şi leahul mă îmbracă în mătase, maĭ rea pentru mine de cît cămaşa de spinĭ, şi-mĭ porunceşte să mă inchin în biserica lor şi-mĭ dă în pustietatea curţeĭ sale o locuinţă. Scumpul meŭ, scoate-mĭ ochiĭ, străpunge-mĭ inima cu cuţitul acesta, dar nu mă da cu inima şi cu ochiĭ pradă leahuluĭ; ce greŭ îĭ va fi orfaneĭ în streinĭ!... Şi ea se zbătea şi se zvîrcolea la picioarele cazaculuĭ.

El stătea aproape rece nepăsător, cu capul lăsat pe piept, strîngînd cu putere mînerul viclean al cuţituluĭ. Aşa făcea tot-d'auna cînd stătea la sfat cu sine, pînă cînd voinţa sa de fier, scoasă din adîncul pieptuluĭ, păşea fără preget la fapt, ca pumnalul care alunecă pe coaste pentru a nemerĭ inima.

(Va urma).

ţează de fapt toate avantagiile ce s'aŭ dat exportuluĭ nostru de vite, rimătorĭ şi oĭ, s'a publicat acum o lună prin coloanele ziaruluĭ nostru.

Acum, cînd guvernul are în faţa sa textul acesteĭ circulărĭ, va protesta oare în contra călcăreĭ atît de brutale a dispoziţiilor convenţieĭ comerciale?

D. Perticari, secretarul general al ministeruluĭ de finance, pleacă mîine în concediŭ.

Funcţiunile sale vor fi ţinute provizoriŭ de D. Gr. E. Golescu, directorul caseĭ de depunerĭ.

Anunţăm căsătoria D-luĭ G. Grideanu, comerciant în capitală, cu D-şoara Rosalia Bogdan din Tecuciŭ.

PROCESUL ANARHIŞTILOR FRANCEZI

Paris, 27 Iulie. — Intreaga audienţă de azĭ a fost consacrată la ascultarea martorilor.

Experţiĭ declară că obiectele găsite la Feneon constitue adevărate maşinĭ explosibile, asemenea cu acelea de carĭ s'aŭ servit Emile Henry şi Pauvels.

Martoriĭ apărătorĭ aĭ acusaţilor, dintre care maĭ mulţĭ literaţĭ, fac elogiul luĭ Sebastian Faure, Jean Grave, Feneon etc.

Avocatul general îşĭ începe rechisitoriul şi susţine că acusaţiĭ cad sub lovitura legiĭ din Decembre 1893. El cere un verdict fără milă contra luĭ Grave, Faure, Bernard, Bastard, Malhey, Ortiz şi complicii acestuia. El admite circomstanţe uşurătoare pentru Feneon şi Agneli şi retrage acusarea contra celor-lalţĭ.

Rechisitorul se va termina mîine.

CUTREMURE

Aci-Real, 27 Iulie. — Azĭ dimineaţă la 6,16 dimineaţa, un cutremur de pămînt foarte tare a speriat populaţia şi a produs cîte-va stricăciunĭ, însă uşoare; le Zaffarana însă, pagubele sînt marĭ şi *sînt 6 morţĭ şi maĭ mulţĭ rănitĭ*. Prefectul s'a dus la faţa loculuĭ cu detaşamente de trupe. De asemenea la Catana s'aŭ simţit zguduiturĭ, însă maĭ uşoare; precum şi în alte localităţĭ de pe lîngă Etna, fără a produce stricăciunĭ.

Aci-Real, 27 Iulie. — Ştirile exacte în privinţa cutremuruluĭ de pămînt de azĭ dimineaţă spun că pagubele sînt marĭ pe la ţară. Aproape toate casele ţăranilor din teritoriile Ziffarana, Aci-Real şi Aci-San-Antonio s'aŭ dărămat. *Aŭ fost 4 morţĭ şi zece răniţĭ.* Ajutoare aŭ fost organisate. Numărul victimelor ar fi fost foarte mare, dacă ţăraniĭ nu s'ar fi găsit afară din casă ocupaţĭ la muncă la cîmp.

INCENDIUL DIN ZORENI

La o depărtare de două ore de Buzăŭ, în comuna Zorenĭ, se află instalată înfloritoarea fabrică de cognac a D-luĭ Cîrlova, precum şi podgoriile unde se fac renumitele vinurĭ, cunoscute în Capitala sub eticheta de *Dealul Zorilor*.

Abia s'aŭ făcut marile instalaţiunĭ ale fabriceĭ de cognac, cu sacrificiĭ marĭ din partea D luĭ Cîrlova, abia a început să se răspîndească prin ţară cognacul din Dealul zorilor, — şi acum, într'o zi, totul a căzut pradă flacărilor.

Alaltăerĭ, din negligenţa unuĭ servitor, s'a aprins un magazin de cognacurĭ. Focul s'a comunicat repede la fabrica de cognac şi la vila eleganta a D luĭ Cîrlova.

Cu toate ajutoarele date, focul nu s'a putut stinge şi după cîte-va ore totul era distrus.

Pagubele se urcă la vre-o 200,000 leĭ.

EDIŢIA A TREIA

ULTIME INFORMAŢIUNI

Mişcarea prefectorială

Din sorginte sigură aflăm, că imediat după publicarea decretuluĭ privitor la alegerile comunale se va face o importantă mişcare în personalul prefecţilor din ţară.

Ast-fel, sîntem în poziţiune de a anunţa, că actualul prefect de Suceava, D. Istrati, nu va maĭ fi transferat la Constanţa, ci înlocuit pur şi simplu, din cauza unor incorectitudinĭ ce ar fi săvîrşit.

D. C. Balş, prefectul poliţieĭ din Iaşĭ va fi chemat în altă funcţie şi înlocuit prin D. Sandu Răşcanu, care numaĭ pînă după alegerile comunale îşĭ va conserva această funcţiune, de oare-ce în Octombre i se va încredinţa prefectura judeţuluĭ Vasluĭ, în locul D-luĭ Donicĭ.

D. Donicĭ va fi înlocuit în urma ancheteĭ ce a făcut D. inspector administrativ Nicolaide, care a descoperit o sumă de lucrurĭ necurate în sarcina D-sale.

D. Radu Rosetti, prefectul de Bacăŭ, va fi înlocuit prin D. senator Aristide Furnarache.

Prefectura judeţuluĭ Constanţa se va oferi D-luĭ Radu Rosetti. Dar numaĭ *pro forma*, căcĭ D. L. Catargiu s'a îngrijit ca D. Radu Rosetti să hezite de a primi această prefectură. Sacrificarea D-luĭ Radu Rosetti s'a hotărît definitiv, fără a i se da vr'o compensaţie.

Astă-zĭ se va decide şi numirea nouluĭ prefect de Suceava.

Alegerile comunale se vor face la şease săptămînĭ după promulgarea legeĭ comunale.

Legea comunală prevede chiar ca alegerile să se facă maximum la şease săptămînĭ şi minimum la treĭ săptămînĭ după convocarea colegiilor electorale.

Decĭ, odată după promulgarea legeĭ comunale şi convocarea colegiilor electorale, ce se va face prin *Monitorul* de Lunĭ, se va fixa şi data alegerilor la maximum de şase săptămînĭ, adică pe ziua de 15 Septembre.

Regele şi Regina se vor întoarce în ţară la 12 Septembre, iar nu la finele luneĭ August, după cum aŭ anunţat unele ziare.

Celebra tragediană, D-şoara Agata Bîrsescu, care acum două lunĭ a căutat să se sinucidă, este acum afară din orĭ-ce pericol şi se află destul de bine într'o vilă de lîngă Viena.

D-sa a fost reangajată pentru stagiunea viitoare la teatrul *Raimund* din Viena.

Din cercurĭ conservatoare ni se afirmă, că D. P. P. Carp, care se află actualmente în Viena, va merge să viziteze pe contele Kalnoky la moşia acestuia din Moravia.

Se dă o mare importanţă politică acesteĭ vizite.

D. Carp se va întoarce în Capitală la finele săptămîneĭ viitoare.

O ligă a confederaţieĭ balcanice s'a înfiinţat la Paris sub preşedinţia D-luĭ Arghiriades.

Această ligă va avea cîte o secţie în Bucureştĭ, Belgrad, Sofia, Cetinie, Bitolia, Salonic, Filipopol, Constantinopole şi Atena. Scopul eĭ este, a face propaganda ideeĭ confederaţieĭ balcanice prin ziare reviste şi broşurĭ.

In statutele ligeĭ s'a prevăzut, ca oraşul Constantinopole să fie declarat un oraş autonom internaţional cu aceleaşi drepturĭ ca statele confederate.

Sperăm, că D Menelas Ghermani, ministru de finance, n'are cunoştinţă încă de faptul, că funcţionariĭ de la vamă s'aŭ angajat de a fi agenţiĭ uneĭ expoziţiĭ oare-care a D-luĭ Butculescu.

Iĭ aducem, decĭ, la cunoştinţă, că aceştĭ funcţionarĭ impun tutulor acelora carĭ aŭ afacerĭ la vamă, să cumpere cîte un bilet de loterie al D-luĭ Butculescu, spunînd că aceste bilete vin de la minister. Aceia carĭ refuză să cumpere cel puţin un bilet, sînt batjocorîţĭ şi şicanaţĭ în afacerile lor.

Credem, că D. Ghermani nu va tolera asemenea gheşefturĭ cu nişte bilete fără nicĭ o valoare.

Pe de altă parte atragem atenţiunea cetitorilor să se ferească de biletele de loterie ale D-luĭ Butculescu, ca nu cum-va pe urmă apoĭ să se căiască.

Cu privire la mersul cholereĭ ni se comunică azĭ telegramele următoarele:

Londra, 27 Iulie. — Holera asiatică s'a constatat pe bordul vaporuluĭ Belmore; aŭ fost 5 casurĭ şi un deces.

Madrid, 27 Iulie. — Un deces holeric s'a înregistrat la Lucena.

«Un biet muritor ce trăeşte de azĭ pînă mîine», a răspîndit o foaie volantă prin care face cîte-va schiţe din viaţa politică a D-luĭ Anton Cincu, unul din ceĭ maĭ bogaţĭ oamenĭ din Moldova.

«Bietul muritor» preciseazâ o mulţime de incorectitudinĭ săvîrşite de D. Anton Cincu.

Ni se scrie din Focşanĭ că în mahalaua Tăbăcarĭ e o murdărie ne maĭ pomenită.

Apa care se scurge de prin curţile tăbăcarilor, toate murdăriile provenite din tăbăcirea peilor, se scurg şi formează bălţĭ pestilenţiale pe strade.

In strada Potop, în faţa caselor D-luĭ Dr. Antoniu, infecţia întrece orĭ-ce măsură.

Se zice că actualul consiliŭ comunal menajează grozav pe tăbăcarĭ în vederea alegerilor comunale ce se apropie.

Noĭ cerem totuşĭ să se pue capăt acesteĭ murdăriĭ dăunătoare sănătăţeĭ publice, de şi sîntem sigurĭ că propăveduim în pustiŭ.

Citim în *Evenimentul*:

Ierĭ dimineaţă pe cînd inspectorul barierilor oraşuluĭ, D. Ilie Cocea, inspecta bariera Nicolineĭ, vre-o 200 de mahalagiĭ îl înconjură, cerîndu-ĭ suprimarea taxeĭ asupra povoarelor. „Vom omorî pe acel care va veni să ne ceară banĭ pentru greutăţile ce introducem în oraş", declară dînşiĭ.

Atitudinea lor devenind amenintătoare D. Cocea s'a grăbit să se retragă.

*

Lucrurile însă n'aŭ rămas aicĭ. Astă-zĭ şi mahalaua Păcurarĭ a demonstrat contra taxeĭ de povoare, printr'o delegaţiune de vre-o 20 de persoane trimisă la primărie.

La un moment dat discuţia între delegaţĭ şi D-niĭ Bogdan şi Cocea, funcţionarĭ aĭ comuneĭ, cărora dînşiĭ se plîngeaŭ de nedreptatea ce li se face, devine aprinsă. Ţăraniĭ ridică tonul şi glasul lor răsună sinistru la urechile ajutoarelor de primar din lăuntru.

Retrăgîndu-se, locuitoriĭ aŭ lăsat o petiţie acoperită de numeroase iscăliturĭ, declarînd că se vor reîntoarce în număr maĭ mare, dacă dreptatea nu li se va face.

RĔSBOIUL ÎNTRE CHINA ŞI JAPONIA

Londra, 27 Iulie. — *Reuter* primeşte din Jokohama, cu data de 6 August, ştirea că nnoĭ încăerărĭ s'aŭ întîmplat în Coreea şi că JaponeziĭI aŭ fost învingătorĭ. Japoneziĭ aŭ luat Seikvan; perderile lor nu sînt marĭ; Chineziĭ aŭ 500 morţĭ saŭ răniţĭ. Japoneziĭ aŭ ocupat Asan.

Londra, 27 Iulie. — Agenţia *Reuter* primeşte din Iokohama, 6 August, ştirea că noua victorie japoneză nu e confirmată. Ministrul Japonieĭ la Londra crede că e vorba de bătălia de la 29 Iulie.

Londra, 27 Idlie. — *Reuter* anunţă că victoriile japonoze aŭ produs o bucurie imensă la Tokio şi în toată ţara, spiritul resfoinic se generalisează. Un decret al Mikadouluĭ permite Chinezilor carĭ locuiesc în Japonia a rămîne în ţară dacă purtarea lor va fi pacînică.

Se respîndeşte svonul că armata japoneză ar fi suferit o înfrîngere. Lipsesc amănunte.

Londra, 27 Iulie. — După o depeşă a *Leoyduluĭ* guvernul Chinez a dat ordin să se stingă farurile din Peng-Sakas din insula Formosa.

ULTIME TELEGRAME

Berlin, 27 Iulie. — *Gazeta Burseĭ* anunţă că comitetul creditorilor Grecieĭ a decis azĭ să menţină ultimatul săŭ fără modificare.

Roma, 27 Iulie. — *Agenţia Stefani* află din Constantinopole că Sultanul a dat consimţimîntul săŭ la numirea D-luĭ Catalani ca ambasador al Italieĭ. Un trimis al Sultanuluĭ va merge la Dardanele să primească pe D. Catalani.

Cettinie, 27 Iulie. — Prinţul Petre Karageorgevicĭ va părăsi Cettinie în curînd spre a se instala la Geneva pentru educaţia copiilor săĭ.

Paris, 27 Iulie. — Regele Milan va părăsi mîine Parisul.

New-York, 27 Iulie. — O depeşă din Valpareso anunţă că oraşul Vrujillo a fost luat de Samainario, şeful insurgenţilor. Trupele guvernamentale trimise pentru a combate pe insurgenţĭ aŭ trecut în partea lor.

Stockholm, 27 Iulie. — Congresul americaniştilor s'a închis. Viitor congres se va ţine la 1896 în Olanda.

ULTIMA ORA

Ni se telegrafiază din Lacul-Sărat: Astă-zĭ ora 10 mandatele de arestare pentru Demetrian şi soţia sa, aŭ sosit. Torturatoriĭ sărmaneĭ copile sînt arestaţĭ şi depuşĭ; chestia e maĭ gravă şi maĭ complicată de cum se credea.

Detaliĭ prin poştă.

POŞTA REDACŢIEI

Vasbar. — *Giurgiŭ.* Te rugăm trimete-ne adresa D-tale exactă pentru a ţi se trimete *Adevĕrul*, cît şi pentru o vizită pe care veĭ primi-o din partea administratoruluĭ nostru.

INSERŢIĬ ŞI RECLAME*)

DESMINŢIRE

Maĭ zilele trecute a apărut în diferite ziare o notiţă prin care D. dr. Lew, directorul fabriceĭ de petroleŭ (Bucureştĭ) anunţa că va scoate în curînd o lucrare asupra **Industrieĭ petroleuluĭ şi a aplicaţiunilor sale**. De oare-ce aceasta este lucrarea noastră comună, după cum voiŭ dovedi dacă va face necesitatea, declar că D. Lew nu este în drept de a se numi singurul autor al aceleĭ opere, de oare-ce ea este în cea maĭ mare parte rodul munceĭ mele. Şi cu toate că D. Lew, pe care l'am crezut de bună credinţă, încredinţîndu-ĭ manuscrisul, refuză de a declara formal că eŭ sînt coautorul aceleaşĭ lucrărĭ, cŭ voiŭ ştii să-mĭ revendic drepturile mele.

I. Bri

Chimist-tehnic la fabrica de petroleŭ (Bucureştĭ)

*) Redacţia nu-şi ia răspunderea celor cuprinse sub această rubrică.

La administrațĭa acestuĭ ziar se află hîrtie (maculatură) de vînzare.

Tipografia «Nouă», Gr. Panaitescu, Pasagiul Băncei Naționale, 19

Tipărit pe hîrtie din fabrica LETEA.